

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Virovitica

KLASA: 041-01/19-02/35
URBROJ: 613-12-19-9

Virovitica, 18. prosinca 2019.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
GRADA VIROVITICE ZA 2018.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O GRADU	6
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	6
	Planiranje i izvršenje proračuna	7
	Financijski izvještaji	8
III.	REVIZIJA ZA 2018.	17
	Ciljevi i područja revizije	17
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	17
	Metode i postupci revizije	18
	Nalaz za 2018.	19

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Grada Virovitice (dalje u tekstu: Grad) za 2018.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Grada sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena s ciljem izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su nepovoljna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 31/19) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) NEPOVOLJNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Grada za 2018. nisu sastavljeni u skladu s odredbama Zakona o proračunu, zbog nepravilnosti opisanih u odjeljku Osnova za izražavanje nepovoljnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje nepovoljnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljna načela financijske revizije i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje nepovoljnog mišljenja, opisane su u nastavku.

- Sastavljeni su propisani financijski izvještaji. Podaci u financijskim izvještajima iskazani su na temelju podataka iz poslovnih knjiga. Novčano poslovanje Grada tijekom 2018. obavljano je putem žiro računa za redovno poslovanje i dva podračuna za projekte sufinancirane iz fondova Europske unije, otvorenih kod poslovne banke, te putem blagajne.

Poslovne knjige i financijski izvještaji ne daju točne podatke o primicima, rashodima, izdacima, imovini i obvezama, zbog nepravilnosti u raspolaganju proračunskim sredstvima Grada.

Podaci u izvadcima žiro računa na temelju kojih su evidentirane poslovne promjene u poslovnim knjigama i izvadcima žiro računa koje je Grad u srpnju 2019. pribavio od poslovne banke (dalje u tekstu: ovjereni izvadci poslovne banke) nisu istovjetni. Usporedbom navedenih izvadaka žiro računa, utvrđeno je da su izvadci na temelju kojih je Grad evidentirao poslovne promjene u poslovnim knjigama promijenjeni na način da su pojedini podaci brisani iz izvadaka, pojedini su iskazani u manjem ili većem iznosu, a primljeni zajam trgovačkog društva iskazan je kao kratkoročni kredit poslovne banke. Podaci iz promijenjenih izvadaka žiro računa uneseni su u računovodstveni program Grada, zbog čega su pojedine poslovne promjene u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2018. pogrešno iskazane.

S redovnog žiro računa Grada, tijekom 2018. preneseno je na račun sportskog kluba 2.750.000,00 kn te je putem bankomata podignuto 2.880.000,00 kn, što ukupno iznosi 5.630.000,00 kn, a navedeno nije evidentirano u poslovnim knjigama ni iskazano u financijskim izvještajima, jer su podaci brisani iz izvadaka na temelju kojih je Grad evidentirao poslovne promjene u poslovnim knjigama.

Osim brisanja spomenutih podataka, u izvadcima žiro računa promijenjeni su i podaci o zaduživanju i otplatama kredita i zajma, plaćenim kamatama za korištenje kratkoročnih kredita i okvirnog kredita te je promijenjen podatak o prijenosu sredstava ostvarenih za projekt obnove dvorca i revitalizacije gradskog parka s podračuna za posebne namjene (za projekt sufinanciran iz fondova Europske unije) na redovan žiro račun. Zbog navedenog su u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima primici od zaduživanja iskazani manje za 2.702.455,00 kn, izdaci za povrat kredita više za 297.545,00 kn, stanje obveza za kratkoročne kredite koncem 2018. manje za 3.000.000,00 kn i rashodi za kamate manje za 155.983,00 kn. Podatak o prijenosu sredstava s podračuna za posebne namjene na redovan žiro račun promijenjen je na način da je u izvratku žiro računa na temelju kojeg je Grad evidentirao poslovne promjene u poslovnim knjigama iskazan prijenos sredstava u iznosu 10.432.953,00 kn, a prema ovjerenom izvratku poslovne banke, sredstva su prenesena u iznosu 2.667.731,00 kn, odnosno manje za 7.765.222,00 kn.

Zbog neevidentiranja prijenosa sredstava na račun sportskog kluba i podizanja sredstava putem bankomata te brisanja ili promjene podataka o zaduživanju, kamatama i prijenosu sredstava s podračuna za posebne namjene na redovan žiro račun, stanje novčanih sredstava u ovjerenom izvratku poslovne banke koncem 2018. manje je za 10.561.205,00 kn od stanja novčanih sredstava evidentiranog u poslovnim knjigama. Prema izvadcima na temelju kojih je Grad evidentirano poslovne promjene u poslovnim knjigama, stanje redovnog žiro računa Grada u poslovnim knjigama koncem 2018. iskazano je u iznosu 11.201.480,00 kn, a prema ovjerenom izvratku poslovne banke, stanje redovnog žiro računa iznosi 640.275,00 kn, iz čega proizlazi da je na žiro računu Grada koncem 2018. nedostajalo 10.561.205,00 kn.

Također, zbog netočnog evidentiranja primitaka, rashoda i izdataka, ni višak prihoda i primitaka za 2018. nije točan, odnosno iskazan je više za 2.785.983,00 kn.

Uvidom u dokumentaciju poslovne banke o promjenama novčanih sredstva na žiro računu, od 2013. do konca svibnja 2019. s redovnog žiro računa Grada na račun sportskog kluba preneseno je 9.942.300,00 kn, putem bankomata podignuto je 6.722.700,00 kn te su podignuta novčana sredstva u poslovnici banke u iznosu 239.000,00 kn. Ukupno su s redovnog žiro računa Grada u navedenom razdoblju isplaćena i podignuta sredstva u iznosu 16.904.000,00 kn (od toga se na 2018. odnosi 5.630.000,00 kn) koja nisu iskazana u izvadcima žiro računa na temelju kojih je Grad evidentirao promjene u poslovnim knjigama, iz čega proizlazi da koncem svibnja 2019. na žiro računu Grada nedostaju novčana sredstva u iznosu 16.904.000,00 kn. Uz navedeno, na temelju podataka poslovne banke, u poslovnim knjigama nisu evidentirane plaćene kamate po kreditima i zajmovima u iznosu 342.378,00 kn (podaci o plaćenim kamatama brisani su ili umanjeni u izvadcima žiro računa na temelju kojih je Grad evidentirao poslovne promjene u poslovnim knjigama). Stanje sredstava na redovnom žiro računu prema ovjerenom izvatzku poslovne banke koncem svibnja 2018. manje je za 17.246.378,00 kn od stanja novčanih sredstava evidentiranog u poslovnim knjigama.

U Bilanci za 2018., u okviru obveznih analitičkih podataka, iskazana su dospjela potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 2.399.373,00 kn i nedospjela u iznosu 17.350.064,00 kn. Potraživanja za prihode poslovanja pogrešno su iskazana na način da su dospjela potraživanja za prihode poslovanja iskazana kao nedospjela, a nedospjela kao dospjela. (točka 1. Nalaza)

- U pomoćnoj knjizi Primljenih i izdanih vrijednosnih papira za 2018. nisu evidentirane primljene garancije u vrijednosti 5.045.037,00 kn i primljene zadužnice u vrijednosti 400.000,00 kn te zadužnice dane poslovnoj banci za kratkoročno zaduživanje u vrijednosti 30.000.000,00 kn. Nadalje, u navedenoj pomoćnoj knjizi nije evidentirano dano jamstvo trgovačkom društvu za uslužne djelatnosti u vlasništvu Grada za kupnju poslovnog prostora u vrijednosti 2.938.000,00 kn. Navedeni instrumenti osiguranja plaćanja i dano jamstvo trgovačkom društvu nisu iskazani u Bilanci za 2018. na računima izvanbilančnih zapisa, odnosno izvanbilančni zapisi su manje iskazani za 38.383.037,00 kn. (točka 2. Nalaza)

B) NEPOVOLJNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Grada za 2018. u značajnom dijelu nije obavljano u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2018. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, zbog nepravilnosti opisanih u odjeljku Osnova za izražavanje nepovoljnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje nepovoljnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Temeljna načela revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim smjernicama. Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje nepovoljnog mišljenja, opisane su u nastavku.

- Nepravilnosti i propusti u raspolaganju proračunskim sredstvima, koje su utjecale na netočno iskazivanje podataka u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, posljedica su, između ostalog, i neučinkovitog sustava unutarnjih kontrola.

Ciljevi iz pojedinih poslovnih procesa nisu ostvareni s obzirom da su s redovnog žiro računa Grada na račun sportskog kluba prenesena i putem bankomata podignuta novčana sredstva, koja nisu evidentirana u poslovnim knjigama ni iskazana u financijskim izvještajima, te da su izvadci žiro računa na temelju kojih je Grad evidentirao poslovne promjene u poslovnim knjigama promijenjeni (što je utjecalo na točnost evidentiranja poslovnih promjena u poslovnim knjigama i iskazivanja u financijskim izvještajima). Prema dokumentaciji poslovne banke, sve prijenose na račun sportskog kluba i podizanje sredstava putem bankomata obavljao je jedan zaposlenik Grada, odnosno nije primijenjeno načelo razdvajanja dužnosti.

Iako su stanja novčanih sredstava na redovnom žiro računu, prema izvadcima žiro računa na temelju kojih je Grad evidentirao poslovne promjene u poslovnim knjigama, u većem dijelu 2018. bila pozitivna, Grad se tijekom 2018. kratkoročno zadužio kod poslovne banke, prema potrebama koristio je prekoračenje po redovnom žiro računu (okvirni kredit) te je koristio kratkoročni zajam kod trgovačkog društva u većinskom vlasništvu Grada. Obveze za kredite i zajmove su koncem 2018. u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima iskazane u iznosu 30.258.436,00 kn, a stvarno stanje obveza za kredite i zajmove koncem 2018. iznosi 33.258.436,00 kn.

Nadalje, Grad je ostvario pomoći iz državnog proračuna za izgradnju Centra za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju te trodijelne sportske dvorane u iznosu 44.465.080,00 kn. Do konca 2018. ukupni rashodi za radove i usluge, koji se odnose na izgradnju navedenog Centra, ostvareni su u iznosu 25.221.369,00 kn, od toga iz sredstava pomoći 24.752.004,00 kn. Od ukupno primljenih pomoći u iznosu 44.465.080,00 kn, dio u iznosu 19.713.076,00 kn nije do konca 2018. utrošen za izgradnju Centra, a s obzirom na to da, prema ovjerenim izvadcima poslovne banke, stanje žiro računa Grada koncem 2018. iznosi 640.275,00 kn, dio primljenih pomoći utrošen je nenamjenski.

Također, koncem 2016. započela je realizacija projekta obnove dvorca Pejačević i revitalizacije gradskog parka te je Grad proveo postupke javne nabave radova i roba. Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije dostavila je Gradu u 2018. odluke o utvrđenim nepravilnostima u postupcima javne nabave navedenih radova i roba. Zbog navedenih nepravilnosti, prema odlukama tijela nadležnog za kontrolu provedbe projekta, bespovratna sredstva u iznosu 2.537.646,00 kn neće biti odobrena u okviru zahtjeva za nadoknadom sredstava te će se Gradu povećati obveze koje će trebati podmiriti iz proračuna, što može znatno utjecati na podmirenje obveza i ostvarenje proračuna Grada. (točke 1. i 2. Nalaza)

- Planom i izmjenama plana nabave za 2018. nije planirana nabava uredskog materijala, motornog benzina i dizel goriva te usluga osiguranja. Rashodi za uredski materijal ostvareni su u iznosu 54.391,00 kn, motorni benzin i dizel gorivo u iznosu 115.704,00 kn, dok su rashodi za usluge osiguranja ostvareni u iznosu 214.826,00 kn ili ukupno 384.921,00 kn.

Za navedene robe i usluge nisu provedeni postupci jednostavne nabave upućivanjem najmanje tri poziva na dostavu ponuda kako je utvrđeno aktom o jednostavnoj nabavi Grada, koji se primjenjivao u 2018. (točka 3. Nalaza)

Obveze Grada

Grad je obvezan pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole s ciljem sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2018. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O GRADU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 - ispravak, 16/07 - ispravak, 95/08 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 - ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđen je Grad kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravske županije. Grad je sjedište Virovitičko-podravske županije. Prema odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14 i 123/17) i Odluke o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 132/17), područje Grada je razvrstano u šestu skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u trećoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave. Obuhvaća deset naselja s 21 291 stanovnikom. Sjedište je na Trgu kralja Zvonimira 1, Virovitica.

Prema odredbama članka 19.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 - vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 - pročišćeni tekst, 137/15 - ispravak i 123/17), grad kao sjedište županije, u samoupravnom djelokrugu obavlja poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju prava građana, koji se odnose na uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i sport, zaštitu potrošača, zaštitu i unaprjeđenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području, održavanje javnih cesta, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju te provedbu dokumenata prostornog uređenja i ostale poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Grada, ustrojena su četiri upravna odjela i tri službe. Upravni odjeli ustrojeni su za društvene djelatnosti, komunalne poslove, prostorno uređenje i graditeljstvo, financije i gospodarstvo te imovinske i pravne poslove, a službe su ured gradonačelnika, tajništvo Grada i služba za unutarnju reviziju. U službi za unutarnju reviziju u 2018. bile su zaposlene dvije revizorice. Tijekom 2018. obavljene su dvije revizije u Gradu (održavanje stambenih objekata i sufinanciranje projekata udruga) i dvije kod proračunskih korisnika (naplata prihoda u dječjem vrtiću i jednostavna nabava robe u ustanovama u kulturi).

Koncem 2018. u Gradu je bilo 46 zaposlenika, od toga 45 na neodređeno vrijeme i gradonačelnik koji dužnost obnaša profesionalno. Na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa bile su dvije osobe.

Gradsko vijeće ima 21 člana. Odgovorna osoba za izvršavanje proračuna u 2018. i u vrijeme obavljanja revizije je gradonačelnik Ivica Kirin.

Grad ima deset proračunskih korisnika (dječji vrtić, tri osnovne škole, glazbena škola, gradsko kazalište, gradski muzej, gradska knjižnica, javna vatrogasna postrojba i razvojna agencija). U proračunskim korisnicima, čiji su rashodi za plaće i dio materijalnih rashoda osigurani u proračunu Grada, koncem 2018. bilo je 160 zaposlenika.

Grad je osnivač trgovačkog društva za obavljanje uslužnih djelatnosti u kojemu ima 100,0 % udjela u temeljnom kapitalu.

U trgovačkom društvu za gospodarenje otpadom, obavljanje komunalnih i drugih djelatnosti ima udjel u visini 99,9 %, trgovačkom društvu za javnu vodoopskrbu, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda udjel u visini 74,4 %, trgovačkom društvu za distribuciju i opskrbu plinom udjel u visini 72,0 % te u trgovačkom društvu za radio - televizijsku i novinsko - izdavačku djelatnost ima udjel u visini 25,0 % temeljnog kapitala. Osim toga, Grad je suosnivač ustanove regionalne energetske agencije.

Planiranje i izvršenje proračuna

Proračun i izmjene proračuna te Odluka i izmjene Odluke o izvršavanju proračuna doneseni su u skladu s propisima i objavljeni su na mrežnoj stranici Grada. Proračunom su prihodi i primici planirani u iznosu 189.659.800,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 188.000.000,00 kn te je planirano pokriće manjka prihoda i primitaka iz prošlih godina u iznosu 1.659.800,00 kn. Donesene su dvije izmjene proračuna. Zadnjim izmjenama proračuna iz prosinca 2018., prihodi i primici planirani su u iznosu 199.328.163,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 192.897.000,00 kn te je planirano pokriće manjka prihoda i primitaka iz prošlih godina u iznosu 6.431.163,00 kn. Izmjenama proračuna prihodi i primici planirani su za 9.668.363,00 kn ili 5,1 % više od planiranih proračunom, a rashodi i izdaci za 4.897.000,00 kn ili 2,6 % više od planiranih proračunom.

Proračun i izmjene proračuna te Izvještaj o izvršenju proračuna za 2018. sadrže prihode i primitke Grada i proračunskih korisnika, vlastite i namjenske prihode proračunskih korisnika te rashode i izdatke koji se iz njih financiraju. Ustrojena je glavna knjiga riznice u kojoj se evidentiraju poslovne promjene Grada i njegovih proračunskih korisnika. Odlukom o izvršavanju proračuna za 2018. određeno je da se vlastiti prihodi proračunskih korisnika uplaćuju u proračun Grada. Vlastiti prihodi proračunskih korisnika koji nisu iskorišteni u prethodnoj godini, prenose se u proračun Grada za tekuću proračunsku godinu.

Prema Izvještaju o izvršenju proračuna za 2018., prihodi i primici ostvareni su u iznosu 180.474.512,00 kn, što je za 18.853.651,00 kn ili 9,5 % manje od planiranih, a rashodi i izdaci u iznosu 180.433.336,00 kn, što je za 12.463.664,00 kn ili 6,5 % manje od planiranih. Manje od planiranih ostvarene su pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa sredstava Europske unije za 13.441.984,00 kn ili 50,1 % i rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini za 8.804.223,00 kn ili 11,7 %. Gradsko vijeće je u lipnju 2019. raspravljalo o izvršenju proračuna za 2018. te je donijelo zaključak o primanju na znanje Izvještaja o izvršenju proračuna Grada za 2018.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), donesene su projekcije za 2019. i 2020. Prema navedenim projekcijama, planirani su prihodi i primici, odnosno rashodi i izdaci za 2019. u iznosu 107.109.800,00 kn te za 2020. u iznosu 86.739.800,00 kn.

Grad je donio plan razvojnih programa koji sadrži ciljeve razvoja, mjere, vezu s programskom klasifikacijom, vezu s proračunom, pokazatelje rezultata i vezu s organizacijom klasifikacijom. Plan razvojnih programa usklađen je s Programom ukupnog razvoja Grada u razdoblju 2014. - 2020. Planom razvojnih programa obuhvaćena su tri cilja razvojnih programa u razdoblju tri godine. Vrijednosno najznačajniji cilj je očuvanje okoliša i prirodnih, kulturnih i povijesnih nasljeđa za čiju je realizaciju u razdoblju 2018. - 2020. planirano utrošiti 109.193.455,00 kn. Najznačajniji program u okviru navedenog cilja je projekt obnove dvorca i revitalizacije gradskog parka (Pet do 12 za dvorac) za čiju realizaciju je u trogodišnjem razdoblju planirano utrošiti 64.615.955,00 kn.

Tijekom 2018. donesene su dvije izmjene plana razvojnih programa. Prema zadnjim izmjenama, u razvojne programe je tijekom 2018. planirano utrošiti 112.212.690,00 kn, od toga je vrijednosno najznačajniji projekt obnove dvorca i revitalizacije gradskog parka u koji je planirano utrošiti 52.093.955,00 kn.

Prema Izvještaju o provedbi plana razvojnih programa za 2018., programi su ostvareni u iznosu 104.243.041,00 kn, od toga se na projekt obnove dvorca i revitalizacije gradskog parka odnosi 46.689.478,00 kn.

Financijski izvještaji

Grad je obvezan voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su nadležnim institucijama u propisanom roku te su objavljeni na mrežnoj stranici Grada.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

U izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2018., iskazani su prihodi i primici te rashodi i izdaci Grada i proračunskih korisnika u dijelu u kojem ih Grad financira iz svojih prihoda. Prema podacima iz navedenog Izvještaja, ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu 161.576.916,00 kn, što je za 92.662.210,00 kn ili 134,5 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2017.	Ostvareno za 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	25.138.981,00	42.073.484,00	167,4
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	17.450.336,00	68.234.328,00	391,0
3.	Prihodi od imovine	3.185.943,00	2.964.354,00	93,0
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	16.115.648,00	15.906.739,00	98,7
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	301.045,00	192.745,00	64,0
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	200.947,00	217.720,00	108,3
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.320.482,00	2.880.686,00	218,2
8.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	5.201.324,00	29.106.860,00	559,6
	Ukupno	68.914.706,00	161.576.916,00	234,5

Vrijednosno su najznačajnije pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu 68.234.328,00 kn ili 42,2 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

Značajni su prihodi od poreza u iznosu 42.073.484,00 kn ili 26,1 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Svi drugi prihodi (prihodi od imovine, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada, prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija, kazne, upravne mjere i ostali prihodi te prihodi od prodaje nefinancijske imovine) i primici iznose 51.269.104,00 kn ili 31,7 % ukupno ostvarenih prihoda i primitka.

Prihodi koji imaju propisanu namjenu odnose se na prihode za financiranje decentraliziranih funkcija, pomoći, zakup i koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, spomeničku rentu, komunalnu naknadu, komunalni i vodni doprinos, naknadu za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru, koncesije, šumski doprinos, dio namjenskih sredstava iz cijene usluge odvoza komunalnog otpada, naknadu za dodjelu grobnog mjesta, naknadu za korištenje odlagališta otpada, donacije te prihode od prodaje nefinancijske imovine. Ostvareni su u iznosu 88.284.253,00 kn i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima iznosi 54,6 %.

Prihodi od poreza, ostvareni u iznosu 42.073.484,00 kn, odnose se na porez i prirez porezu na dohodak u iznosu 39.085.486,00 kn (dio u iznosu 1.130.005,00 kn od dodatnog udjela u porezu na dohodak za decentralizirane funkcije za školstvo i vatrogastvo), porez na promet nekretnina u iznosu 2.461.745,00 kn i gradske poreze u iznosu 526.253,00 kn (porez na potrošnju u iznosu 463.655,00 kn, porez na kuće za odmor u iznosu 52.789,00 kn te porez na tvrtku ili naziv u iznosu 9.809,00 kn). Prirez porezu na dohodak utvrđen je u visini 10,0 %. Poslove utvrđivanja, evidentiranja, naplate i nadzora poreza na potrošnju obavlja Porezna uprava, a druge gradske poreze naplaćuje Grad.

Prihodi od pomoći, ostvareni u iznosu 68.234.328,00 kn, najvećim dijelom odnose se na pomoći Ministarstva znanosti i obrazovanja, Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije i Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku za izgradnju Centra za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju i trodijelne sportske dvorane u iznosu 44.465.080,00 kn, pomoći temeljem prijenosa sredstava Europske unije i Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije za projekt obnove dvorca i revitalizacije gradskog parka u ukupnom iznosu 11.169.180,00 kn te pomoći izravnivanja za decentralizirane funkcije u iznosu 7.814.333,00 kn.

Pomoći za izgradnju Centra za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju i trodijelne sportske dvorane ostvarene su na temelju Sporazuma zaključenog s navedenim Ministarstvima u prosincu 2017. Ukupna vrijednost investicije iznosi 78.000.000,00 kn, a sredstva osigurana sporazumom iznose 73.863.250,00 kn. Ministarstva su tijekom 2018. doznala Gradu sredstva u iznosu 44.465.080,00 kn. Ukupno je do konca 2018. u izgradnju Centra uloženo 25.221.369,00 kn, od toga iz sredstava pomoći 24.752.004,00 kn.

Prihodi za projekt obnove dvorca i revitalizacije gradskog parka, ostvareni u iznosu 11.169.180,00 kn, odnose se na pomoći temeljem prijenosa sredstava Europske unije u iznosu 10.432.952,00 kn (pomoći su evidentirane na temelju ostvarenih rashoda) i pomoći iz Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije u iznosu 736.228,00 kn. Ugovor o dodjeli sredstava zaključen je u kolovozu 2016. Prema navedenom Ugovoru, cilj projekta je unaprijediti upravljanje dvorcem i gradskim parkom te stvoriti konkurentnu i obogaćenu turističku ponudu. Ukupna vrijednost projekta iznosi najviše 81.439.871,00 kn, a ukupno prihvatljivi troškovi iznose najviše 78.422.471,00 kn. Grad je u listopadu 2016. ostvario predujam od Europske unije u iznosu 13.331.820,00 kn. Koncem 2018. potraživanja za pomoći za navedeni projekt evidentirana su u iznosu 9.126.428,00 kn. Grad je do kolovoza 2019. ostvario pomoći Europske unije u iznosu 21.297.808,00 kn, što ukupno s predujmom iznosi 34.629.628,00 kn. Za nabavu roba, radova i usluga u projektu obnove dvorca i revitalizacije gradskog parka Grad je provodio postupke nabave.

Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije Gradu je u 2018. dostavila odluke o utvrđenim nepravilnostima u postupcima nabave radova i roba. Nepravilnosti su utvrđene u dijelu opisivanja predmeta nabave (tehničke specifikacije). Zbog navedenih nepravilnosti, odlukama su utvrđeni ispravci u iznosu 2.985.465,00 kn (od toga bespovratna sredstva iznose 2.537.646,00 kn) koji neće biti odobreni u okviru zahtjeva za nadoknadom sredstava.

Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije (kroz pomoći izravnjanja i kao dodatni udjel poreza na dohodak) ostvarene su u iznosu 7.814.333,00 kn. Odnose se na sredstva za osnovno školstvo u iznosu 4.941.273,00 kn i javnu vatrogasnu postrojbu u iznosu 2.873.060,00 kn. Tijekom 2018. utrošena su sredstva u iznosu 7.810.996,00 kn, od toga je na financiranje osnovnog školstva utrošeno 4.930.825,00 kn, a za javnu vatrogasnu postrojbu 2.880.171,00 kn. Na temelju propisa kojima je uređeno financiranje decentraliziranih funkcija, gradonačelnik je donio odgovarajuće odluke kojima su utvrđeni kriteriji, mjerila i načini financiranja decentraliziranih funkcija. U ožujku 2019. sastavljeni su izvještaji o utrošenim sredstvima i dostavljeni nadležnim ministarstvima.

Prihodi od imovine, ostvareni u iznosu 2.964.354,00 kn, najvećim dijelom odnose se na prihode od zakupa poslovnih objekata u iznosu 801.767,00 kn, zakupa i koncesije poljoprivrednog zemljišta u iznosu 775.700,00 kn, naknade za pravo služnosti u iznosu 698.082,00 kn te naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru u iznosu 338.893,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada, ostvareni u iznosu 15.906.739,00 kn, najvećim dijelom odnose se na komunalnu naknadu u iznosu 12.229.884,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 984.335,00 kn, namjenska sredstva iz cijene usluge odvoza komunalnog otpada u iznosu 500.883,00 kn, prihode od usluga obračuna i naplate naknade za uređenje voda u iznosu 389.977,00 kn, šumski doprinos u iznosu 349.626,00 kn, naknadu za korištenje javnih površina u iznosu 318.700,00 kn te naknadu za dodjelu grobnih mjesta u iznosu 305.629,00 kn.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine, ostvareni u iznosu 2.880.686,00 kn, odnose se na prihode od prodaje zemljišta u iznosu 1.426.941,00 kn, poslovnih prostora u poduzetničkoj zoni u iznosu 1.121.780,00 kn, stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 300.601,00 kn te osobnog automobila u iznosu 31.364,00 kn.

Prihodi od prodaje zemljišta najvećim dijelom odnose se na prihode od prodaje građevinskog zemljišta u poduzetničkim zonama u iznosu 783.885,00 kn i građevinskog zemljišta na drugim lokacijama u iznosu 640.205,00 kn (na temelju šest ugovora o prodaji i ugovora o zamjeni). Građevinsko zemljište u poduzetničkim zonama prodano je na temelju provedenih javnih natječaja, u skladu s Programom i izmjenama programa poticaja i olakšica razvoja gospodarstva. U 2018. zaključena su četiri kupoprodajna ugovora i dvije dopune ugovorima. Grad odobrava olakšice prema kriteriju ostvarivanja poticaja (djelatnost, broj radnih mjesta, izvozna orijentiranost, poduzetnici - početnici i preseljenje tvrtke s područja grada u poduzetničke zone). Vrijednosti građevinskih zemljišta utvrđene su na temelju procjena stalnih sudskih vještaka građevinske struke. Grad je ustrojio praćenje zaključenih ugovora po poduzetničkim zonama, poduzetnicima, broju zaposlenih i stupnju završenosti projekta te je Ministarstvu financija za 2018. dostavio podatke o državnim potporama i potporama male vrijednosti.

Primici od financijske imovine i zaduživanja su u poslovnim knjigama koncem 2018. evidentirani u iznosu 29.106.860,00 kn. Odnose se na primitke od zaduživanja kod poslovne banke (kratkoročni krediti) u iznosu 27.000.000,00 kn i primitke od zaduživanja na temelju okvirnog kredita u iznosu 2.106.860,00 kn.

Primici od zaduživanja kod poslovne banke ostvareni su na temelju odluka Gradskog vijeća o kratkoročnom zaduženju za financiranje povremenih potreba za obrtnim sredstvima. U lipnju 2018. zaključen je ugovor o kratkoročnom kreditu u iznosu 10.000.000,00 kn te u studenome 2018. u iznosu 20.000.000,00 kn. Rok otplate kratkoročnih kredita je jedna godina.

Okvirni kredit kod poslovne banke ostvaren je na temelju Odluke i izmjena Odluke o visini dopuštenog prekoračenja po objedinjenom obračunskom vođenju poslovnog računa, koje je donijelo Gradsko vijeće, te ugovora o okvirnom kreditu zaključenog s poslovnom bankom u veljači 2018. Poslovna banka obvezala se staviti na raspolaganje Gradu novčana sredstva u iznosu 9.000.000,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2018., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu 157.930.926,00 kn, što je za 85.272.909,00 kn ili 117,4 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2017.	Ostvareno za 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	9.489.747,00	9.452.749,00	99,6
2.	Materijalni rashodi	19.238.159,00	21.335.334,00	110,9
3.	Financijski rashodi	567.789,00	556.996,00	98,1
4.	Subvencije	417.116,00	737.314,00	176,8
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	20.567.448,00	26.097.455,00	126,9
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	1.261.964,00	1.244.353,00	98,6
7.	Ostali rashodi	4.650.902,00	4.026.595,00	86,6
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	13.457.105,00	84.164.160,00	625,4
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	3.007.787,00	10.315.970,00	343,0
	Ukupno	72.658.017,00	157.930.926,00	217,4
	Višak prihoda i primitaka	0,00	3.645.990,00	-
	Manjak prihoda i primitaka	3.743.311,00	0,00	-

Vrijednosno su najznačajniji rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 84.164.160,00 kn ili 53,3 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka. Značajni su rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu 26.097.455,00 kn ili 16,5 % i materijalni rashodi u iznosu 21.335.334,00 kn ili 13,5 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka. Svi drugi rashodi (rashodi za zaposlene, financijski rashodi, subvencije, naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade te ostali rashodi) i izdaci iznose 26.333.977,00 kn ili 16,7 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka.

U odnosu na prethodnu godinu, značajno su povećani rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 70.707.055,00 kn ili 525,4 % jer je u 2018. započela izgradnja Centra za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju s trodijelnom sportskom dvoranom te je tijekom 2018. izvršena većina radova u projektu obnove dvorca i revitalizacije gradskog parka, započetih koncem 2016.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu 9.452.749,00 kn i čine 6,0 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka. Odnose se na bruto plaće u iznosu 7.547.860,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 1.254.536,00 kn te ostale rashode za zaposlene (naknade, nagrade i dodaci prema unutarnjim aktima Grada) u iznosu 650.353,00 kn.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu 21.335.334,00 kn. Vrijednosno značajniji materijalni rashodi odnose se na usluge održavanja prometnih površina i poljskih putova u iznosu 3.945.144,00 kn, održavanje javnih površina i uređenje zapuštenih površina i putova u iznosu 3.541.531,00 kn, električnu energiju za javnu rasvjetu u iznosu 1.850.763,00 kn, intelektualne usluge (energetski pregledi zgrada i izrada energetskih certifikata, legalizacija stambenih i javnih objekata u vlasništvu Grada, izrada zelenog katastra, usluge vještačenja, izrada plana raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države i drugo) u iznosu 1.346.332,00 kn, komunalne usluge u iznosu 706.433,00 kn, usluge promidžbe i informiranja u iznosu 698.611,00 kn, zdravstvene i veterinarske usluge (higijeničarska služba) u iznosu 521.050,00 kn, nabavu školskih udžbenika u iznosu 453.424,00 kn te naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela u iznosu 443.330,00 kn.

Financijski rashodi, iskazani u iznosu 556.996,00 kn, najvećim dijelom odnose se na kamate za kredite u iznosu 224.359,00 kn, od toga se na kamate za dugoročni kredit odnosi 209.818,00 kn, a na kamate za kratkoročne i okvirni kredit 14.541,00 kn.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna, ostvarene u iznosu 26.097.455,00 kn, najvećim dijelom odnose se na prijenose proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti u iznosu 25.947.448,00 kn. Rashodi proračunskih korisnika najvećim dijelom odnose se na rashode za zaposlene u iznosu 13.248.215,00 kn, materijalne rashode u iznosu 6.624.634,00 kn te rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 4.989.885,00 kn.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, ostvareni u iznosu 1.244.353,00 kn, najvećim dijelom odnose se na sufinanciranje prehrane učenika slabijeg imovinskog stanja u projektu Odrastimo jednako u iznosu 298.509,00 kn, stipendije i školarine u iznosu 236.800,00 kn, sufinanciranje prehrane u pučkoj kuhinji u iznosu 150.000,00 kn, nabavu drva za socijalno ugrožene obitelji u iznosu 123.500,00 kn, sufinanciranje cijene prijevoza osoba starije životne dobi s područja prigradskih naselja u iznosu 114.280,00 kn, jednokratne novčane pomoći socijalno ugroženim obiteljima prema socijalnom programu u iznosu 99.200,00 kn te jednokratne naknade za novorođenčad u iznosu 87.500,00 kn.

Ostali rashodi, ostvareni u iznosu 4.026.595,00 kn, najvećim dijelom odnose se na tekuće donacije sportskoj zajednici u iznosu 1.907.000,00 kn, sufinanciranje udruga (udruge u kulturi, udruge branitelja, humanitarne udruge te druge udruge građana) u iznosu 659.500,00 kn, tekuće donacije vatrogasnoj zajednici u iznosu 432.000,00 kn, turističkoj zajednici u iznosu 258.000,00 kn, Crvenom križu u iznosu 195.000,00 kn, vjerskim zajednicama u iznosu 190.000,00 kn, političkim strankama u iznosu 86.000,00 kn te sufinanciranje rada hitne medicinske pomoći u iznosu 85.534,00 kn.

Prema podacima iz poslovnih knjiga, sredstva za poslovanje sportskih klubova prenesena su na račun sportske zajednice Grada. Izvještaj o poslovanju sportske zajednice za 2018. prihvaćen je na sjednici Gradskog vijeća. Prema navedenom izvještaju, sportska zajednica je ostvarila prihode u iznosu 1.970.962,00 kn, od toga iz proračuna Grada u iznosu 1.907.000,00 kn. Sportskim klubovima prenijela je sredstva u iznosu 1.404.670,00 kn dok je preostala sredstva u iznosu 566.292,00 kn utrošila za rad sportske zajednice, provođenje sportskih aktivnosti djece i mladeži, sportsko rekreacijske aktivnosti građana i promicanje sporta.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine, ostvareni u iznosu 84.164.160,00 kn, odnose se na dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini u iznosu 52.939.429,00 kn, nabavu proizvedene dugotrajne imovine u iznosu 30.917.343,00 kn te nabavu neproizvedene dugotrajne imovine (kupnja i zamjena zemljišta, plaćanje naknade za oduzeto građevinsko zemljište) u iznosu 307.388,00 kn.

Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini najvećim dijelom odnose se na projekt obnove dvorca i revitalizacije gradskog parka u iznosu 42.334.699,00 kn, dodatna ulaganja na javnim prometnim površinama (rekonstrukcija ceste u prigradskom naselju, sanacija kolnika, uređenje biciklističkog prometa u Gradu, izgradnja mosta i izrada projektne dokumentacije) u iznosu 7.234.587,00 kn te dodatna ulaganja na građevinskim objektima (rekonstrukcija društvenog doma, sanacija zgrade dječjeg vrtića, izrada projektne dokumentacije za energetska obnovu zgrada i izrada idejnog rješenja za gradski bazen) u iznosu 2.169.209,00 kn.

Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine, ostvareni u iznosu 30.917.343,00 kn, najvećim dijelom odnose se na izgradnju Centra za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju i trodijelne sportske dvorane u iznosu 25.221.369,00 kn, izradu fontane i nabavu opreme za fontanu u iznosu 3.509.473,00 kn te izradu projekata za izgradnju gradskog bazena u iznosu 630.625,00 kn.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova iskazani su u iznosu 10.315.970,00 kn. Odnose se na izdatke za otplatu glavnice primljenog dugoročnog kredita kod poslovne banke iz prethodnih godina u iznosu 3.007.787,00 kn i otplatu okvirnog kredita u iznosu 7.308.183,00 kn (za 2017. u iznosu 5.201.323,00 kn i za 2018. u iznosu 2.106.860,00 kn).

Višak prihoda i primitaka za 2018. iskazan je u iznosu 3.645.990,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iz prošlih godina iskazan je u iznosu 5.961.269,00 kn i djelomično je pokriven viškom prihoda i primitaka za 2018. te je manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iskazan u iznosu 2.315.279,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2018., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 652.145.680,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2018.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2018.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2018.	31. prosinca 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	482.619.296,00	543.583.441,00	112,6
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	17.460.008,00	17.968.351,00	102,9
1.2.	Građevinski objekti	452.237.245,00	439.226.617,00	97,1
1.3.	Postrojenja i oprema	1.260.174,00	862.273,00	68,4
1.4.	Prijevozna sredstva	107.904,00	280.027,00	259,5
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	4.742.164,00	78.332.340,00	1 651,8
1.6.	Druga nefinancijska imovina	6.811.801,00	6.913.833,00	101,5
2.	Financijska imovina	100.049.370,00	108.562.239,00	108,5
2.1.	Novčana sredstva	10.437.141,00	11.211.869,00	107,4
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	274.347,00	5.522.016,00	2 012,8
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	70.500.738,00	69.656.470,00	98,8
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	15.487.168,00	19.749.437,00	127,5
2.5.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	3.146.487,00	1.956.127,00	62,2
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	203.489,00	466.320,00	229,2
	Ukupno imovina	582.668.666,00	652.145.680,00	111,9
3.	Obveze	28.183.854,00	49.721.353,00	176,4
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	15.983.325,00	6.729.508,00	42,1
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	732.983,00	12.733.409,00	1 737,2
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	11.467.546,00	30.258.436,00	263,9
4.	Vlastiti izvori	554.484.812,00	602.424.327,00	108,6
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	582.668.666,00	652.145.680,00	111,9
	Izvanbilančni zapisi	159.519.685,00	173.589.340,00	108,8

U odnosu na stanje iskazano početkom godine, ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora veća je za 69.477.014,00 kn ili 11,9 %. Najviše je povećana vrijednost nefinancijske imovine u pripremi za 73.590.176,00 kn ili 1 551,8 % i depozita, jamčevnih pologa i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo (povećanje se najvećim dijelom odnosi na potraživanja Grada od proračunskih korisnika za dane pozajmice za projekte energetske obnove zgrada) za 5.247.669,00 kn ili 1 912,8 % u odnosu na stanje početkom godine. Vrijednost nefinancijske imovine u pripremi značajnije je povećana zbog ulaganja u izgradnju Centra za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju i trodijelne sportske dvorane, obnovu dvorca i revitalizaciju gradskog parka, nabavu opreme za fontanu te izgradnju cesta.

Vrijednost građevinskih objekata, evidentirana u poslovnim knjigama u iznosu 439.226.617,00 kn, odnosi se na nabavnu vrijednost cesta u iznosu 433.474.100,00 kn, zgrada znanstvenih i obrazovnih institucija u iznosu 114.261.196,00 kn, drugih objekata (odlagalište komunalnog otpada, objekti na grobljima) u iznosu 44.882.983,00 kn, zgrada kulturnih institucija u iznosu 26.690.444,00 kn, uredskih objekata u iznosu 22.232.891,00 kn, domova mjesnih odbora u iznosu 17.562.437,00 kn, objekata javne rasvjete u iznosu 14.958.441,00 kn, stambenih objekata u iznosu 10.280.289,00 kn, ostalih poslovnih objekata (objekti u poduzetničkim zonama) u iznosu 8.121.226,00 kn, objekata komunalne i druge infrastrukture u iznosu 6.076.231,00 kn, poslovnih prostora u iznosu 2.239.573,00 kn, sportskih i rekreacijskih objekata u iznosu 1.896.021,00 kn, sportskih i rekreacijskih terena u iznosu 731.194,00 kn te kulturnih i povijesnih spomenika u iznosu 203.617,00 kn, umanjenu za ispravak vrijednosti u iznosu 264.384.026,00 kn.

Stanje novčanih sredstava, iskazano u poslovnim knjigama u iznosu 11.211.869,00 kn, odnosi se na stanje novca u banci u iznosu 11.201.480,00 kn i u blagajni u iznosu 10.389,00 kn. Stanje novca u banci jednako je iskazanom stanju novca u izvadcima žiro računa na temelju kojih je Grad evidentirao poslovne promjene u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima.

Vrijednost dionica i udjela u glavnici u iznosu 69.656.470,00 kn odnosi se na udjele u pet trgovačkih društava u iznosu 69.525.700,00 kn i stanje dionica (dionice poslovne banke i dva trgovačka društva) u iznosu 130.770,00 kn. Udjeli u trgovačkim društvima u poslovnim knjigama evidentirani su na računu dionica i udjela u glavnici trgovačkih društava u javnom sektoru.

Potraživanja su koncem 2018. evidentirana u iznosu 27.227.580,00 kn (ukupna potraživanja u iznosu 33.560.554,00 kn umanjena za ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu 6.332.974,00 kn) i veća su za 8.319.578,00 kn ili 44,0 % u odnosu na stanje početkom godine (zbog evidentiranja potraživanja za sredstva Europske unije za projekt obnove dvorca i revitalizacije gradskog parka). Vrijednosno značajnija potraživanja odnose se na potraživanja za kapitalne pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa sredstava Europske unije (projekt obnove dvorca i revitalizacije gradskog parka) u iznosu 9.126.428,00 kn, potraživanja od proračunskih korisnika za financiranje kapitalnih projekata (energetska obnova zgrada) u iznosu 4.684.301,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 3.415.732,00 kn, namjenska sredstva iz cijene odvoza komunalnog otpada za izgradnju komunalne infrastrukture u iznosu 3.155.884,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu u iznosu 2.304.920,00 kn, poreze u iznosu 1.975.892,00 kn, prodaju stambenih objekata u iznosu 1.940.102,00 kn, naknadu za uređenje voda u iznosu 1.599.944,00 kn, zatezne kamate u iznosu 999.705,00 kn te komunalni doprinos u iznosu 862.816,00 kn. Koncem 2018. dospjela su potraživanja u iznosu 17.555.597,00 kn te su do konca srpnja 2019. naplaćena u iznosu 11.354.568,00 kn.

Ispravak vrijednosti potraživanja obračunan je u iznosu 6.332.974,00 kn, a odnosi se na ispravak vrijednosti potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 6.163.079,00 kn i prihode od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 169.895,00 kn. U glavnoj knjizi i Bilanci za 2018. ispravak vrijednosti potraživanja za prihode poslovanja trebalo je iskazati u iznosu 4.228.548,00 kn. Grad je u glavnoj knjizi za 2019. ispravio netočno evidentiran ispravak vrijednosti potraživanja. S obzirom na to da u Bilanci nije predviđeno iskazivanje podatka o ispravku vrijednosti potraživanja od prodaje nefinancijske imovine, za obračunani ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu 169.895,00 kn umanjena su potraživanja od prodaje nefinancijske imovine.

Obveze koncem 2018. iskazane su u iznosu 49.721.353,00 kn, što je za 21.537.499,00 kn ili 76,4 % više u odnosu na stanje početkom godine (najznačajnije su povećane obveze za kredite). Odnose se na obveze za kredite i zajmove u iznosu 30.258.436,00 kn, obveze za nabavu dugotrajne nefinancijske imovine u iznosu 12.733.409,00 te obveze za rashode poslovanja u iznosu 6.729.508,00 kn. Dospjele su obveze u iznosu 760.431,00 kn i podmirene su početkom 2019. Obveze za kredite i zajmove odnose se na kratkoročne kredite kod poslovne banke iz 2018. u iznosu 27.000.000,00 kn i dugoročni kredit iz 2009. u iznosu 3.258.436,00 kn. Grad se u 2009. dugoročno zadužio kod poslovne banke u iznosu 4.116.760,00 EUR ili 30.077.868,00 kn na temelju odluke Gradskog vijeća iz rujna 2009. za ulaganje u dugotrajnu imovinu. Rok otplate kredita je deset godina počevši od veljače 2010.

Stanje izvanbilančnih zapisa iskazano je u iznosu 173.589.340,00 kn, a najvećim dijelom odnosi se na primljene instrumente osiguranja plaćanja u iznosu 75.449.068,00 kn, dane instrumente osiguranja plaćanja u iznosu 88.601.257,00 kn, jamstvo trgovačkom društvu za distribuciju i opskrbu plinom u većinskom vlasništvu Grada za izgradnju plinovodne mreže i kupnju poslovnog prostora u iznosu 8.085.600,00 kn, potraživanja na temelju sudskih sporova u iznosu 916.153,00 kn te vrijednost vozila nabavljenih putem najma (operativni leasing) u iznosu 337.809,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2018.

Postupci revizije provedeni su od 21. ožujka do 18. prosinca 2019.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Grada.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 97. - 107.
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17 i 112/18).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine 24/13 i 102/17)
3. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10 i 120/13)
4. Zakon o fiskalnoj odgovornosti, članak 7. (Narodne novine 139/10 i 19/14)
5. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15)
6. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16)
7. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16)
8. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17)
9. Zakon o lokalnim porezima (Narodne novine 115/16 i 101/17)
10. Uredba o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2018. godinu (Narodne novine 7/18)
11. Zakon o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13, 147/14 i 36/15)

12. Zakon o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 68/18 i 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske)
13. Zakon o poljoprivrednom zemljištu, članak 44. (Narodne novine 39/13 i 48/15)
14. Zakon o poljoprivrednom zemljištu, članak 49. (Narodne novine 20/18)
15. Zakon o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama, članak 31. (Narodne novine 86/12, 143/13 i 65/17)
16. Zakon o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora (Narodne novine 125/11, 64/15 i 112/18)
17. Zakon o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, članak 27. (Narodne novine 43/92 - pročišćeni tekst, 69/92, 25/93, 48/93, 2/94, 44/94, 47/94 - ispravak, 58/95, 11/96, 11/97 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 68/98, 96/99, 120/00, 94/01 i 78/02)
18. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10)
19. Odluka o visini osnovice za obračun plaće državnih dužnosnika (Narodne novine 151/14)
20. Zakon o sportu, članak 76. (Narodne novine 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15 i 19/16 - ispravak)
21. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16)
22. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17)
23. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (lipanj 2017.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Grada. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke, provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Grada. Provjerena je dokumentacija u vezi s obračunom plaća i naknadama za zaposlene, ostvarenim pomoćima, ulaznim i izlaznim računima te postupcima javne nabave. Nadalje, provjerena je dokumentacija u vezi s poslovnim promjenama koje Grad nije evidentirano u poslovnim knjigama te ih nije iskazao u financijskim izvještajima za 2018. (prijenosi sredstava na račun sportskog kluba, podizanje sredstava putem bankomata, prijenos sredstva s podračuna za posebne namjene na redovni žiro račun i zaduživanje). Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba Grada u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2018.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2018. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje, sustav unutarnjih kontrola te javnu nabavu.

1. Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji

1.1. Grad je obvezan voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu.

Sastavljeni su propisani financijski izvještaji. Podaci u financijskim izvještajima iskazani su na temelju podataka iz poslovnih knjiga. Poslovne knjige i financijski izvještaji ne daju točne podatke o primicima, rashodima, izdacima, imovini i obvezama, zbog nepravilnosti u raspolaganju proračunskim sredstvima Grada.

Novčano poslovanje tijekom 2018. obavljano je putem žiro računa za redovno poslovanje i dva podračuna za projekte sufinancirane iz fondova Europske unije, otvorenih kod poslovne banke te putem blagajne. Tijekom 2018. Grad nije zaprimao izvratke poslovne banke u papirnatom obliku. Izvadci poslovne banke preuzimani su Internet bankarstvom u datotečnom .pdf formatu (za ispis u papirnatom obliku radi arhiviranja) i .txt formatu (za evidentiranje u poslovnim knjigama Grada). Pohranjeni izvadci iz datoteke u .txt formatu uneseni su (učitani) u računovodstveni program Grada. Evidentiranje poslovnih promjena u poslovnim knjigama obavljaju zaposlenici službe za financije. Zaposlenici zatvaraju izlazne, odnosno ulazne račune s uplatama na žiro račun odnosno isplatama sa žiro računa, dodjeljuju šifre kupaca i dobavljača te proračunske klasifikacije potrebne za evidentiranje u poslovnim knjigama.

Zbog sumnje na kazneno djelo zlouporabe položaja i ovlasti, Grad je u lipnju i srpnju 2019. pribavio od poslovne banke dokumentaciju radi utvrđivanja stvarnog stanja prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, imovine i obveza u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima. Između ostalog, pribavljeni su podaci od 2010. do konca svibnja 2019. o prometima i stanjima žiro računa, podaci o podizanju sredstava putem bankomata i podaci o prijenosu sredstava na račun sportskog kluba u datotekama u .xls formatu te ovjereni izvadci poslovne banke u papirnatom obliku na dane kada su uočene razlike stanja redovnog žiro računa Grada (stanja evidentirana u poslovnim knjigama) u odnosu na stvarno stanje redovnog žiro računa prema podacima poslovne banke.

Uvidom u ovjerene izvratke poslovne banke utvrđeno je da su tijekom 2018. u izvadcima poslovne banke u .txt formatu, na temelju kojih su obavljena evidentiranja u poslovnim knjigama, promijenjeni podaci o uplatama na žiro račun i isplatama sa žiro računa na način da su izbrisani podaci o prijenosu sredstava na račun sportskog kluba i podizanju sredstava putem bankomata, promijenjeni su podaci o zaduživanju, otplatama kredita i zajma te plaćenim kamatama za korištenje kratkoročnih i okvirnog kredita na način da su pojedina plaćanja izbrisana, a pojedina umanjena te je promijenjen podatak o prijenosu sredstava s podračuna za posebne namjene (sredstva su ostvarena za projekt obnove dvorca i revitalizacije gradskog parka) na žiro račun za redovno poslovanje.

Osim promjena podataka u izvadcima poslovne banke u .txt formatu, podaci su promijenjeni i u izvadcima poslovne banke koji su preuzimani Internet bankarstvom u .pdf formatu te su ispisani u papirnatom obliku radi arhiviranja. U izvadcima poslovne banke u .pdf formatu (ispisani u papirnatom obliku) promijenjena su početna i završna stanja redovnog žiro računa (u izvadcima u .txt formatu početna i završna stanja redovnog žiro računa nisu vidljiva), a umjesto prijenosa sredstava na račun sportskog kluba, podizanja putem bankomata, primljenih kredita, otplata zajma te plaćanja kamata iskazane su uplate fizičkih i pravnih osoba za komunalnu naknadu, plaćanje po računima, porez i prirez porezu na dohodak, spomenička renta, redovni program vrtića, participacije za glazbenu školu te prehranu učenika. Promjene u izvadcima poslovne banke u .pdf formatu (ispisani u papirnatom obliku) nisu utjecale na evidentiranje poslovnih promjena u poslovnim knjigama za 2018., jer su poslovne promjene u poslovnim knjigama evidentirane na temelju izvadaka u .txt formatu.

Revizijom je utvrđeno da je tijekom 2018. sa žiro računa za redovno poslovanje Grada doznačeno na žiro račun sportskog kluba 2.750.000,00 kn (247 prijenosa sredstava pojedinačnih iznosa 10.000,00 kn i 20.000,00 kn), dok su putem bankomata podignuta novčana sredstva u iznosu 2.880.000,00 kn (291 dan po 5.000,00 kn ili 10.000,00 kn), što ukupno iznosi 5.630.000,00 kn. Navedene isplate nisu vidljive na izvadcima žiro računa na temelju kojih je Grad evidentirao poslovne promjene u poslovnim knjigama (izbrisane su iz izvadaka poslovne banke preuzetih Internet bankarstvom) te nisu evidentirane u poslovnim knjigama ni iskazane u financijskim izvještajima za 2018.

Tijekom 2018. Grad se kratkoročno zaduživao i koristio okvirni kredit kod poslovne banke. Grad se kratkoročno zadužio kod poslovne banke u iznosu 30.000.000,00 kn. Dio kredita u iznosu 24.000.000,00 kn evidentiran je u poslovnim knjigama u okviru primitaka i obveza za kratkoročne kredite. Dio kredita u iznosu 6.000.000,00 kn, doznačen na žiro račun Grada 19. kolovoza 2018., izbrisan je u izvratku u .txt formatu te primitci i obveze nisu evidentirani u poslovnim knjigama. Nadalje, Grad se kratkoročno zadužio kod trgovačkog društva u većinskom vlasništvu Grada u iznosu 5.000.000,00 kn. Primitak od zajma trgovačkog društva u poslovnim knjigama evidentiran je kao kratkoročni kredit poslovne banke. Tijekom 2018. vraćen je cjelokupni zajam trgovačkom društvu te su podaci iz izvadaka u .txt formatu promijenjeni na način da je iskazan povrat kratkoročnog kredita poslovnoj banci u iznosu 2.000.000,00 kn, a povrat zajma u iznosu 3.000.000,00 kn je brisan iz izvadaka u .txt formatu i nije evidentiran u poslovnim knjigama.

Prema ovjerenim izvadcima poslovne banke, Grad je u 2018. koristio okvirni kredit u iznosu 1.809.315,00 kn. U poslovnim knjigama je u okviru primitaka evidentiran okvirni kredit u iznosu 2.106.860,00 kn te u okviru izdataka povrat kredita u istom iznosu. Zbog navedenog, u poslovnim knjigama primici i izdaci evidentirani su više za 297.545,00 kn.

Nadalje, iz izvadaka u .txt formatu brisani su ili promijenjeni podaci o plaćenim kamatama za kratkoročne kredite i okvirni kredit. Prema ovjerenim izvadcima poslovne banke, kamate za kratkoročne kredite i okvirni kredit plaćene su u iznosu 170.524,00 kn, a u izvadcima žiro računa na temelju kojih je Grad evidentirao poslovne promjene u poslovnim knjigama, kamate su iskazane u iznosu 14.541,00 kn, odnosno rashodi za kamate iskazani su manje za 155.983,00 kn.

Podaci o prijenosu sredstava s podračuna za posebne namjene (za projekt sufinanciran iz fondova Europske unije) na redovan žiro račun promijenjeni su na način da je u izvatku žiro računa na temelju kojeg je Grad evidentirao poslovne promjene u poslovnim knjigama iskazan prijenos sredstava u iznosu 10.432.953,00 kn, a prema ovjerenom izvatku poslovne banke, preneseno je 2.667.731,00 kn, odnosno manje za 7.765.222,00 kn.

Zbog izmjena podataka u izvadcima žiro računa, u poslovnim knjigama i Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2018. manje su iskazani primici od zaduživanja za 3.000.000,00 kn, više su iskazani primici na temelju okvirnog kredita za 297.545,00 kn i izdaci za otplatu okvirnog kredita u istom iznosu te su manje iskazani rashodi za kamate za kredite u iznosu 155.983,00 kn.

U poslovnim knjigama i Bilanci za 2018., stanje novca u banci koncem godine iskazano je u iznosu 11.201.480,00 kn, a u ovjerenim izvadcima poslovne banke stanje redovnog žiro računa koncem 2018. iskazano je u iznosu 640.275,00 kn. Prema podacima poslovne banke u datotekama u .xls formatu, stanja redovnog žiro računa Grada u većem dijelu 2018. bila su negativna, a u izvadcima žiro računa na temelju kojih je Grad evidentirao poslovne promjene u poslovnim knjigama, stanja žiro računa u istim razdobljima bila su pozitivna. Zbog neevidentiranja prijenosa sredstava na račun sportskog kluba i podizanja sredstava putem bankomata te brisanja ili promjene podataka o zaduživanju, kamatama i prijenosu sredstava s podračuna za posebne namjene na redovan žiro račun, stanje novčanih sredstava u ovjerenom izvatku poslovne banke koncem 2018. manje je za 10.561.205,00 kn od stanja novčanih sredstava iskazanog u poslovnim knjigama, iz čega proizlazi da je na žiro računu Grada koncem 2018. nedostajalo 10.561.205,00 kn. Nadalje, stanje obveza za kredite i zajmove koncem 2018. u poslovnim knjigama i Bilanci manje je iskazano za 3.000.000,00 kn.

Višak prihoda i primitaka za 2018. iskazan je u iznosu 3.645.990,00 kn. S redovnog žiro računa Grada tijekom 2018. prenesena su sredstva sportskom klubu ili podignuta putem bankomata u iznosu 5.630.000,00 kn, koja nisu evidentirana u poslovnim knjigama, manje su evidentirani primici od zaduživanja za 3.000.000,00 kn, više su evidentirani primici i izdaci na temelju okvirnog kredita za 297.545,00 kn i manje su evidentirani rashodi za kamate za kredite u iznosu 155.983,00 kn. Zbog netočnog evidentiranja primitaka, rashoda i izdataka, ni višak prihoda i primitaka za 2018. nije točan, odnosno iskazan je više za 2.785.983,00 kn.

Uvidom u dokumentaciju poslovne banke o promjenama novčanih sredstva na žiro računu, od 2013. do konca svibnja 2019. s redovnog žiro računa Grada na račun sportskog kluba preneseno je 9.942.300,00 kn, putem bankomata je podignuto 6.722.700,00 kn, a podignuta su i novčana sredstva u poslovnici banke u iznosu 239.000,00 kn, što ukupno iznosi 16.904.000,00 kn (od toga se na 2018. odnosi 5.630.000,00 kn). Navedeni prijenosi i podizanja sredstava nisu iskazani (brisani su) u izvadcima žiro računa na temelju kojih je Grad evidentirao poslovne promjene u poslovnim knjigama, iz čega proizlazi da na žiro računu Grada koncem svibnja 2019. nedostaju novčana sredstva u iznosu 16.904.000,00 kn. Uz navedeno, prema podacima poslovne banke, u poslovnim knjigama nisu iskazane plaćene kamate po kreditima i zajmovima u iznosu 342.378,00 kn (podaci o plaćenim kamatama brisani su ili promijenjeni u izvadcima žiro računa na temelju kojih je Grad evidentirao poslovne promjene u poslovnim knjigama). Stanje sredstava na redovnom žiro računu, prema ovjerenom izvтку poslovne banke koncem svibnja 2019., manje je za 17.246.378,00 kn od stanja novčanih sredstava iskazanog u poslovnim knjigama.

Državno odvjetništvo, Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta je 17. lipnja 2019. Državnom uredu za reviziju dostavio obavijest o kaznenoj prijavi gradonačelnika protiv zaposlenika Grada zbog kaznenog djela zlouporabe položaja i ovlasti.

Grad je u 2019. Ministarstvu financija, Državnoj riznici dostavio upite o postupanju, između ostalog, u vezi s pravilnim evidentiranjem utvrđenih razlika u poslovnim knjigama koje su se pojavile zbog prijenosa sredstava na račun sportskog kluba, podizanja sredstva putem bankomata, podizanja sredstava u poslovnici banke (koji nisu evidentirani u poslovnim knjigama) i pogrešnih evidentiranja u poslovnim knjigama te upite o postupanju u vezi s mogućnosti dugoročnog zaduživanja Grada. Ministarstvo financija, Državna riznica je u rujnu 2019. Gradu dostavilo Uputu o postupanju, prema kojoj je u poslovnim knjigama Grada, u iznosu štete nastale činjenjem nezakonitih radnji, potrebno evidentirati rashode, odnosno korigirati rezultat iz prošlih godina, ovisno u kojem je razdoblju šteta nastala. Za iznos nastale štete tijekom 2019., prema Uputi Ministarstva financija, treba evidentirati rashode u glavnoj knjizi za 2019., a za iznos nastale štete do konca 2018. Grad treba obaviti korekciju rezultata. Nadalje, navedeno je, ukoliko postoji osnova za utuženje, u izvanbilančnoj evidenciji potrebno je evidentirati potraživanje od odgovornih osoba u iznosu otuđenih sredstava. Ministarstvo financija, Državna riznica navodi da je uz proračun potrebno donijeti akt koji će sadržavati analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja, prijedlog mjera za otklanjanje utvrđenih uzroka nastanka negativnog poslovanja i mjera za stabilno održivo poslovanje (skup mjera za povećanje visine ili strukture prihoda, poboljšanje naplate potraživanja, racionalizacija poslovanja s ciljem boljeg iskorištenja kapaciteta i snižavanja troškova i drugo). U vezi s mogućnosti dugoročnog zaduživanja Grada, Ministarstvo financija, Državna riznica navodi da je za dugoročno zaduživanje potrebno dostaviti ovjereni Izvještaj o приходima i rashodima, primicima i izdacima za 2018. Uzimajući u obzir nastale okolnosti i potrebne korekcije rezultata, Ministarstvo financija navodi kako ne može dati suglasnost za dugoročno zaduživanje na temelju navedenog Izvještaja za 2018.

Prema Uputi Ministarstva financija za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2018. - 2020., kada preneseni manjak čini značajan dio proračuna moguće ga je sukcesivno planirati kroz godine. To je moguće jedino pod uvjetom da se uz proračun donese i akt koji će sadržavati analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja, prijedlog mjera za otklanjanje utvrđenih uzroka nastanka negativnog poslovanja te mjera za stabilno održivo poslovanje.

Opisani način postupanja u vezi s prenesenim manjkom prihoda i primitaka, uređen je uputama Ministarstva financija za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za svako slijedeće proračunsko razdoblje.

Iako su stanja novčanih sredstava na redovnom žiro računu, prema izvadcima žiro računa na temelju kojih je Grad evidentirao poslovne promjene u poslovnim knjigama, u većem dijelu 2018. bila pozitivna, Grad se tijekom 2018. kratkoročno zadužio kod poslovne banke, prema potrebama koristio je prekoračenje po redovnom žiro računu (okvirni kredit) i koristio je kratkoročni zajam kod trgovačkog društva u većinskom vlasništvu Grada. Obveze za kredite i zajmove su koncem 2018. u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima iskazane u iznosu 30.258.436,00 kn, a stvarno stanje obveza za kredite i zajmove koncem 2018. iznosi 33.258.436,00 kn. Gradsko vijeće je u rujnu 2018. donijelo Odluku o dugoročnom zaduženju u iznosu 50.000.000,00 kn. Prema navedenoj Odluci, kredit je predviđeno utrošiti, između ostalog, za projekt obnove dvorca i revitalizaciju gradskog parka te izgradnju Centra za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju te trodijelnu sportsku dvoranu. Do vremena obavljanja revizije (studen 2019.), po navedenoj Odluci Gradskog vijeća za zaduživanje, Grad se nije dugoročno zadužio.

Nadalje, Grad je ostvario pomoći iz državnog proračuna za izgradnju Centra za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju te trodijelnu sportsku dvoranu u iznosu 44.465.080,00 kn. Sporazum o sufinanciranju zaključen je u prosincu 2017. s Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Ministarstvom za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku i Ministarstvom regionalnog razvoja i fondova Europske unije te je u prosincu 2018. zaključena dopuna Sporazumu. Ukupna vrijednost sredstava osiguranih Sporazumom i dopunom Sporazumu iznosi 73.863.250,00 kn. Sporazumne strane obvezale su se sufinancirati izgradnju kroz dvije godine. Ministarstvo znanosti i obrazovanja se obvezalo sufinancirati izgradnju u 2018. u iznosu 37.500.000,00 kn, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku u iznosu 3.900.000,00 kn i Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije u iznosu 3.750.000,00 kn ili ukupno 45.150.000,00 kn. Prema dopuni Sporazumu, navedena ministarstva sufinanciraju izgradnju na temelju zahtjeva Grada za doznakama sredstava, uz koje su priložene ovjerene obračunske situacije za izvedene radove i usluge.

Prema računima izvoditelja radova i dobavljača usluga, ukupno su do konca 2018. radovi izvedeni i usluge obavljene u vrijednosti 25.221.369,00 kn, a sufinancirani su sredstvima pomoći u iznosu 24.752.004,00 kn. Od ukupno primljene pomoći u iznosu 44.465.080,00 kn, dio u iznosu 19.713.076,00 kn nije do konca 2018. utrošen za izgradnju Centra, a s obzirom na to da prema ovjerenim izvadcima poslovne banke stanje žiro računa Grada koncem 2018. iznosi 640.275,00 kn, dio primljenih pomoći je utrošen nenamjenski.

Također, koncem 2016. započela je realizacija projekta obnove dvorca i revitalizacije gradskog parka te je Grad proveo postupke javne nabave radova i roba. Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije dostavila je Gradu u 2018. odluke o utvrđenim nepravilnostima u postupcima javne nabave navedenih radova i roba. Zbog spomenutih nepravilnosti, prema odlukama tijela nadležnog za kontrolu provedbe projekta, bespovratna sredstva u iznosu 2.537.646,00 kn neće biti odobrena u okviru zahtjeva za nadoknadom sredstava te će se Gradu povećati obveze koje će trebati podmiriti iz svog proračuna. Navedeno može značajno utjecati na podmirenje obveza i ostvarenje proračuna Grada u idućim godinama.

Državni ured za reviziju nalaže izraditi analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja Grada te donijeti prijedlog mjera za pokriće manjka sredstava na redovnom žiro računu, u skladu s odredbama Uputa Ministarstva financija za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Nadalje, nalaže voditi računa o namjenskom trošenju sredstava i preuzimanju budućih obveza, kako ne bi bilo dovedeno u pitanje obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Grada.

U Bilanci za 2018., u okviru obveznih analitičkih podataka, iskazana su dospjela potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 2.399.373,00 kn i nedospjela u iznosu 17.350.064,00 kn. Potraživanja za prihode poslovanja pogrešno su iskazana na način da su dospjela potraživanja za prihode poslovanja iskazana kao nedospjela, a nedospjela kao dospjela. Prema odredbi članka 3. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, osnovna svrha financijskih izvještaja jest dati informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

Državni ured za reviziju nalaže financijske izvještaje sastavljati na način da daju točne informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva radi prezentiranja točnih i potpunih informacija o financijskom položaju Grada, u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

- 1.2. Grad prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da je, u skladu s Uputom Ministarstva financija iz rujna 2019., u poslovnim knjigama evidentirana korekcija poslovnog rezultata za razdoblje 2013. - 2018. te da su u 2019. evidentirani svi rashodi u vezi s činjenjem nezakonite radnje od strane jednog zaposlenika Grada i učinjenom štetom na teret proračuna Grada. Podloga za evidentiranje bila je detaljna analiza financijskog stanja Grada utvrđena Zapisnikom Ministarstva financija o obavljenom proračunskom nadzoru. Nadalje, navodi da je Gradsko vijeće Grada donijelo Odluku o pokriću manjka prihoda i primitaka iz prethodnog razdoblja kojom je utvrđeno da korigirani poslovni rezultat za 2018. iznosi 17.029.262,00 kn i pokrit će se do konca 2019. iz općih prihoda i primitaka, pomoći te prihoda od prodaje nefinancijske imovine. Također, navodi da gradonačelnik, na temelju odluke Gradskog vijeća, poduzima sve radnje (uključivanjem vanjskih stručnih pravnih i fizičkih osoba za pojedina područja i vrste poslova) radi utvrđivanja opsega i načina činjenja štetnih radnji (prijevare) te stvarnih činjenica. Grad navodi da obavlja analize, potrebna vještačenja i zastupanja u vezi sa sudskim i drugim postupcima. Nadalje, navodi da je Gradsko vijeće Grada, osim Odluke o pokriću manjka prihoda i primitaka, donijelo Izmjene i dopune proračuna Grada za 2019., koji su objavljeni u Službenom vjesniku Grada broj deset iz 2019.

U vezi s iskazivanjem potraživanja u okviru obveznih analitičkih podataka u Bilanci za 2018., Grad navodi da su potraživanja u poslovnim knjigama ispravno evidentirana, a u Bilanci je omaškom došlo do neispravnog iskazivanja dospelosti potraživanja (dospjela potraživanja za prihode poslovanja iskazana su kao nedospjela) te će Grad aktivno raditi na unapređenju sustava unutarnjih kontrola kako bi se operativni rizici u vezi s izvještavanjem doveli na najmanju moguću razinu.

U vezi s nenamjenskim trošenjem sredstva pomoći za izgradnju Centra za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju te trodijelne sportske dvorane, Grad navodi da su primljena sredstva pomoći od ministarstava do prosinca 2019. namjenski utrošena te će Grad i nadalje voditi računa o namjenskom trošenju sredstava i preuzimanju obveza na način da ne dovede u pitanje obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Grada.

2. Sustav unutarnjih kontrola

- 2.1. Prema odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koje treba uspostaviti odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva. Navedene procedure trebale bi utjecati na smanjenje rizika pojave nepravilnosti u područjima poslovanja za koje je spomenute procedure potrebno donijeti.

Nepravilnosti i propusti u raspolaganju proračunskim sredstvima, koje su utjecale na netočno iskazivanje podataka u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, posljedica su, između ostalog, i neučinkovitog sustava unutarnjih kontrola.

Prema potpisnim kartonima poslovne banke do 27. lipnja 2019., naloge za plaćanje na papiru potpisuje jedan ovlašten potpisnik (ovlaštenja su imala četiri zaposlenika). Ovlaštenja za korištenje Internet bankarstva imalo je pet zaposlenika, a za podizanje sredstava putem bankomata dva zaposlenika. Prijenose na račun sportskog kluba i podizanje sredstava putem bankomata, prema datotekama poslovne banke u .xls formatu i podacima o identitetu ovlaštenih osoba, koje je Gradu dostavila poslovna banka, obavljao je zaposlenik Grada, koji je putem Internet bankarstva unosio i potpisivao naloge. Navedeni zaposlenik u 2018. imao je ovlaštenja za korištenje Internet bankarstvom (unos i slanje naloga bez mogućnosti potpisa naloga, potpis naloga bez mogućnosti unosa i slanja naloga, informacije o stanju i prometu na računu, izvadak o stanju i promjenama na računu, administriranje ovlaštenja korisnika, potpisnik naloga na papiru) te ovlaštenja za uplate i podizanje sredstava putem bankomata.

Grad je ustrojio Mapu poslovnih procesa u kojoj je naveden naziv procesa, cilj, glavni rizici, kratki opis procesa (ulaz, aktivnost, izlaz), veza s drugim procesima te resursi potrebni za ostvarenje procesa. Za svaki proces odgovoran je jedan zaposlenik Grada. U pojedinim procesima kao odgovorne osobe navedene su osobe koje više nisu zaposlenici Grada. Nakon što je pojedinim zaposlenicima prestao radni odnos, Grad nije odredio druge osobe odgovorne za procese. Grad je, između ostalih, donio proces Plaćanja računa, Provjere stanja žiro računa i prihvata izvadaka poslovne banke te Evidentiranja promjena na žiro računima. Ciljevi navedenih procesa su zakonito i namjensko trošenje proračunskih sredstava te osiguranje izvršenja proračuna.

Aktivnosti u navedenim procesima su, između ostalog, provjera stanja žiro računa, preuzimanje izvadaka žiro računa na računalo, obrada izvadaka u računovodstvenom programu Grada, pregled naplaćenih prihoda, pregled otvorenih stavki dobavljača, priprema računa za plaćanje i stvaranje zbrojnog naloga za plaćanje, unos naloga za plaćanje i provjera ispravnosti naloga u Internet bankarstvu, plaćanje računa te kontrola izvadaka.

S obzirom na to da su u 2018. s redovnog žiro računa Grada na račun sportskog kluba prenesena i putem bankomata podignuta sredstva u ukupnom iznosu 5.630.000,00 kn, koja nisu evidentirana u poslovnim knjigama ni iskazana u financijskim izvještajima, te da su izvadci žiro računa na temelju kojih je Grad evidentirao poslovne promjene u poslovnim knjigama promijenjeni (što je dovelo do netočnog evidentiranja poslovnih promjena u poslovnim knjigama i iskazivanja u financijskim izvještajima), ciljevi iz procesa Plaćanja računa, Provjere stanja žiro računa i prihvata izvadaka poslovne banke i Evidentiranja promjena na žiro računima, nisu ostvareni. Sve prijenose na račun sportskog kluba i podizanje sredstava putem bankomata, prema dokumentaciji poslovne banke, obavljao je jedan zaposlenik Grada, odnosno nije primijenjeno načelo razdvajanja dužnosti.

Prema odredbama članaka 95. i 96. Zakona o proračunu, čelnik jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i proračunskog korisnika, između ostalog, odgovoran je za preuzimanje obveza, verifikaciju obveza, izdavanje naloga za plaćanje na teret proračunskih sredstava tijela koje vodi, utvrđivanje prava naplate i za izdavanje naloga za naplatu u korist proračunskih sredstava te je odgovoran za zakonitost, svrhovitost, učinkovitost i ekonomično raspolaganje proračunskim sredstvima. Dužnosti zakonitog izvršavanja naloga u skladu s financijsko - računovodstvenim propisima te dužnosti zakonitog i svrhovitog trošenja javnog novca za namjene utvrđene proračunom i financijskim planom nespojive su.

Utvrđene nepravilnosti i propusti ukazuju da je više pozornosti potrebno posvetiti samoprocjeni sustava unutarnjih kontrola. Dobro organiziran sustav unutarnjih kontrola povećava vjerojatnost da će informacije o financijskom položaju i uspješnosti poslovanja biti realno i objektivno iskazane u financijskim izvještajima, a sredstva korištena racionalno i učinkovito.

Državni ured za reviziju nalaže uspostaviti učinkovit sustav unutarnjih kontrola radi osiguranja pravilnosti u poslovanju, zaštite sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka i osiguranja kvalitete računovodstveno financijskog poslovanja Grada, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru. Nadalje, Državni ured za reviziju predlaže ažurirati poslovne procese, detaljnije urediti pravila postupanja i u procesima odrediti više zaposlenika kako bi se omogućile učinkovite i djelotvorne kontrole te smanjila mogućnost za eventualnim počinjenjem protupravnih radnji (načelo razdvajanja dužnosti).

Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisane su obvezne pomoćne knjige koje trebaju ustrojiti proračuni i proračunski korisnici i obvezni elementi pomoćnih knjiga. Navedenim Pravilnikom je, između ostalog, propisano obvezno ustrojavanje i vođenje analitičkog knjigovodstva primljenih i izdanih vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata.

Grad je ustrojio pomoćnu knjigu Primljenih i izdanih vrijednosnih papira koja sadrži popis primljenih i izdanih zadužnica, primljenih garancija, izdanih jamstava i danih suglasnosti. Tijekom 2017. i 2018. Grad je zaprimao zadužnice i garancije izvoditelja radova koje nije evidentirao u pomoćnoj knjizi Primljenih i izdanih vrijednosnih papira. Garancije i zadužnice zaprimaju zaposlenici koji su zaduženi za praćenje ostvarenja radova i usluga, a pomoćnu knjigu Primljenih i izdanih vrijednosnih papira vodi zaposlenica u službi za financije. Odredbama Odluke o stvaranju i praćenju ugovornih obveza Grada uređeno je da se svi primljeni instrumenti osiguranja kvalitete moraju proslijediti u službu za financije, odmah po primitku.

U pomoćnoj knjizi Primljenih i izdanih vrijednosnih papira u 2018. nisu bile evidentirane primljene garancije u vrijednosti 5.045.037,00 kn i primljene zadužnice u vrijednosti 400.000,00 kn, ili ukupno u vrijednosti 5.445.037,00 kn, te zadužnice dane poslovnoj banci za kratkoročno zaduživanje u vrijednosti 30.000.000,00 kn. Nadalje, u pomoćnoj knjizi nije bilo evidentirano dano jamstvo trgovačkom društvu za uslužne djelatnosti u vlasništvu Grada za kupnju poslovnog prostora u vrijednosti 2.938.000,00 kn. Navedeni instrumenti osiguranja plaćanja i dano jamstvo trgovačkom društvu nisu iskazani u Bilanci za 2018. na računima izvanbilančnih zapisa, odnosno izvanbilančni zapisi su manje iskazani za 38.383.037,00 kn. Prema odredbi članka 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici, između ostalog, obvezno vode analitička knjigovodstva primljenih i izdanih vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti i stanjima). Prema odredbi članka 85. navedenog Pravilnika, izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, i to: tuđu imovinu dobivenu na korištenje, dana jamstva, dana kreditna pisma, instrumente osiguranja plaćanja, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku i ostale izvanbilančne zapise.

Nadalje, ustrojena je Evidencija ugovora za 2018. koja sadrži broj i predmet ugovora, izvoditelja radova i usluga, datum zaključenja ugovora, rok na koji su zaključeni ugovori, ugovorene vrijednosti te vrstu ugovora. U navedenoj evidenciji evidentirani su ugovori o kratkoročnim kreditima poslovne banke u iznosu 30.000.000,00 kn i ugovor o okvirnom kreditu u iznosu 9.000.000,00 kn, dok ugovor o zajmu zaključen s trgovačkim društvom u većinskom vlasništvu Grada u iznosu 5.000.000,00 kn nije evidentiran. Osim ugovora o zajmu, u evidenciji ugovora za 2018. nisu evidentirani ugovori o ostvarenim pomoćima zaključeni u 2018. Odredbama Odluke i izmjene Odluke o stvaranju i praćenju ugovornih obveza Grada uređeno je da se primjerak svakog ugovora dostavlja u Službu za financije. Upravno tijelo koje izrađuje ugovor obvezno je po zaključenju ugovora, a najkasnije do kraja kalendarske godine, podatke iz ugovora unijeti u Središnji registar ugovora. Evidentiranjem svih ugovora u evidenciju ugovora omogućile bi se bolje kontrole primitka knjigovodstvene dokumentacije u računovodstveni sustav Grada, matematičke i suštinske ispravnosti knjigovodstvenih isprava, kolanja knjigovodstvenih isprava te praćenja izvršenja ugovora, od zaključenja do njihova konačnog izvršenja.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati sve primljene i izdane vrijednosne papire te dana jamstava u pomoćnoj knjizi Primljenih i izdanih vrijednosnih papira i iskazivati ih na računima izvanbilančnih zapisa, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nadalje, nalaže evidentirati sve ugovore u Evidenciju ugovora u skladu s odredbama Odluke i izmjene Odluke o stvaranju i praćenju ugovorenih obveza Grada.

2.2. Grad u očitovanju navodi da je uspostavio sustav unutarnjih kontrola u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru te da je prihvaćen nalog Državnog ureda za reviziju. Navodi da su doneseni unutarnji akti u svrhu razvoja učinkovitog i djelotvornog sustava unutarnjih kontrola radi osiguranja pravilnog, etičnog, ekonomičnog, učinkovitog i djelotvornog upravljanja prihodima, rashodima, imovinom i obvezama. Između ostalih, Grad je donio Etički kodeks službenika i namještenika upravnih tijela kojim su uređena pravila dobrog ponašanja, Naputak o postupku zaprimanja i kontrole ulaznih računa kojim je propisano zaprimanje i kontrola ulaznih računa, a obvezni su ga primjenjivati sva tijela Grada i proračunski korisnici Grada, Pravilnik o utvrđivanju i naplati gradskih prihoda kojim je utvrđen način i postupak naplate proračunskih prihoda za koje upravna tijela Grada obavljaju utvrđivanje i evidentiranje prihoda, naplatu i vode analitičke evidencije, Odluku o stvaranju i praćenju ugovornih obveza kojom je uređen način i postupak koji prethodi preuzimanju ugovornih obveza na teret proračuna i njihovo praćenje do ispunjenja svih ugovornih obveza, Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave kojim je uređeno postupanje i odgovornost Grada u planiranju, pripremi, provođenju i ugovaranju nabava roba i usluga do 200.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, odnosno radova do 500.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, Uputu o suradnji između Grada i proračunskih korisnika Grada, Naputak o izdavanju i obračunu naloga za službeni put te Pravilnik o blagajničkom poslovanju. Pored navedenog, Grad je ustrojio Mapu poslovnih procesa u kojoj je naveden naziv procesa, cilj, glavni rizici, kratki opis procesa, veza s drugim procesima i potrebna sredstva za ostvarenje procesa. Nadalje, navodi da su, u skladu s odredbama Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (upravljanje rizicima), za strateške, programske i operativne procese utvrđeni rizici koji uzimaju u obzir najznačajnije faktore rizika (učestalost i utjecaj). Prilikom utvrđivanja rizika razmatrani su mogući oblici operativnih gubitaka ili prijevare te su, po najboljoj mogućoj prosudbi, utvrđeni vjerojatnost nastanka i učinak rizika. Također, navodi da operativni gubitak koji je nastao uslijed nezakonitih radnji provedenih od strane zaposlenika Grada (u očitovanju je navedeno ime i prezime zaposlenika) nije rezultat općeg izostanka unutarnjih kontrola već je rezultat zloupotrebe uspostavljenih sustava unutarnjih kontrola. Samoprocjenom rizika (internih i eksternih) u vrijeme izrade Registra rizika (koji je podloga za izradu Mape poslovnih procesa), rizik od mogućnosti prepravljanja originalnih datoteka s mrežne stranice banke (izvadak u .txt formatu) nije bio prepoznat jer Grad, kao poslovni partner banke, nije imao saznanja da se navedeni podaci mogu mijenjati, odnosno smatrao je da su podaci u datoteci pripremljeni od strane poslovne banke u potpunosti zaštićeni od mogućih zlouporaba. Kao glavni rizik kod preuzimanja izvadaka od poslovne banke prepoznata je nepovezanost internetske mreže i tehnička neispravnost datoteke za preuzimanje s mrežne stranice poslovne banke. Također, navodi da prilikom provođenja revizija u prethodnim godinama nije navedena preporuka ili nalog da je potrebno preispitati prepoznate rizike za preuzimanje i evidentiranje izvadaka. S obzirom na to da su podaci izmijenjeni u elektronskom izvratku (.txt format), koji se evidentira u poslovnim knjigama i u .pdf formatu, koji se evidencijski odlaže, Grad navodi da uobičajenom kontrolom poslovnih knjiga i odloženih izvadaka, koja se učestalo provodila, nepravilnosti nisu mogle biti uočene. Također, navodi da su, nakon saznanja da je nezakonitim radnjama ostvaren operativni gubitak Grada, povučena sva ovlaštenja s mogućnošću isplate sredstava s poslovnih računa Grada od strane samo jedne osobe te su dana nova ovlaštenja za raspolaganje sredstvima na poslovnim računima uz uvjet dva potpisa, podržavajući načelo razdvajanja dužnosti. Grad dodatno ističe da se radi o revidiranju postojećih procesa razdvajanja dužnosti, a ne o uspostavi novog procesa.

Nadalje, Grad navodi da će ponovo samoprocijeniti rizike u skladu s odredbama Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru i ažurirati Mape poslovnih procesa. Navedeno će unaprijediti postojeći sustav unutarnjih kontrola u Gradu s ciljem prepoznavanja novih pojavnih oblika rizika te dovođenja operativnih rizika i gubitak na najmanju moguću razinu.

U vezi s evidentiranjem primljenih zadužnica i garancija, izdanih zadužnica i danim jamstvom, Grad navodi da su u 2019. navedeni instrumenti osiguranja plaćanja prikupljeni od tijela Grada te evidentirani u pomoćnoj knjizi Primljenih i izdanih vrijednosnih papira i na računima skupine Izvanbilančnih zapisa.

- 2.3. U vezi s navodima iz očitovanja Grada, koji se odnose na isticanje imena i prezimena određenog zaposlenika u Izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji Grada Virovitice za 2018., Državni ured za reviziju napominje kako je cilj financijske revizije steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Za uočene nepravilnosti i propuste, Državni ured za reviziju ne utvrđuje odgovornost osoba, nego daje naloge i preporuke kako bi se nepravilnosti i propusti ispravili odnosno kako se ne bi ponavljali. Nadalje, Državni ured za reviziju upućuje na odredbe Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka), kojom je propisano postupanje u skladu s načelima obrade osobnih podataka koji su definirani člankom 5. navedene Uredbe. Kod obavljanja revizije, Državni ured za reviziju mora postupati u skladu s navedenim načelima. Prilikom sastavljanja Izvješća o obavljenoj reviziji koriste se samo nužni osobni podaci, koji su bitni, pritom uzimajući u obzir činjenicu da su Izvješća javno dostupna. Slijedom navedenog, Državni ured za reviziju smatra da s aspekta zaštite osobnih podataka, javna objava osobnih podataka, u ovom konkretnom slučaju imena i prezimena određenog zaposlenika, ne bi bila u skladu s odredbama navedene Uredbe.

3. Javna nabava

- 3.1. Grad je donio i u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske objavio plan i izmjene plana nabave za 2018. Izmjenama plana nabave planirana je nabava roba, radova i usluga ukupne vrijednosti 49.968.959,00 kn, a odnosi se na planirane otvorene postupke javne nabave u vrijednosti 38.360.934,00 kn i postupke jednostavne nabave u vrijednosti 11.608.025,00 kn. Gradonačelnik je u lipnju 2017. donio Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave.

Prema godišnjem statističkom izvješću za 2018., zaključeno je ukupno 12 ugovora za nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti 80.309.558,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost), jedan ugovor za nabavu vozila putem operativnog leasinga u vrijednosti 46.602,00 EUR i jedan okvirni sporazum za prijevoz učenika osnovnih škola u vrijednosti 4.799.952,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Nadalje, zaključeno je šest dopuna ugovorima za nabavu roba i usluga. Jednostavnim nabavama nabavljeni su radovi u vrijednosti 4.616.133,00 kn, usluge u vrijednosti 3.384.329,00 kn i robe u vrijednosti 603.885,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

Planom i izmjenama plana nabave za 2018. nije planirana nabava uredskog materijala, motornog benzina i dizel goriva te usluge osiguranja. Rashodi za uredski materijal ostvareni su u iznosu 54.391,00 kn, motorni benzin i dizel gorivo u iznosu 115.704,00 kn, dok su rashodi za usluge osiguranja ostvareni u iznosu 214.826,00 kn (osiguranje imovine u iznosu 127.612,00 kn, zaposlenika u iznosu 57.332,00 kn i prijevoznih sredstava u iznosu 29.882,00 kn). Za navedene robe i usluge Grad nije proveo postupke jednostavne nabave, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave iz lipnja 2017., prema kojima se nabava roba i usluga od 20.000,00 kn do 200.000,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost) provodi upućivanjem najmanje tri poziva na dostavu ponude.

Grad je u ožujku 2019. donio novi Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave kojim je uređeno da za nabave roba od 20.000,00 kn do 50.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost i usluga od 20.000,00 kn do 75.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, upravna tijela Grada pribavljaju ponudu, u pravilu, jednog gospodarskog subjekta po svom izboru, a za nabave roba i usluga iznad navedenih pragova, odnosno do 200.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, potrebno je uputiti najmanje tri poziva na dostavu ponuda.

Grad je u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske ustrojio registar ugovora i okvirnih sporazuma za predmete nabave čija je vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn. Registar nije cjelovit jer nisu navedeni podaci o datumu izvršenja ugovora i ukupno isplaćenom iznosu na temelju ugovora s porezom na dodanu vrijednost. Prema odredbi članka 5. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, između ostalog, sadrži podatke o datumu kada je ugovor ili okvirni sporazum, uključujući ugovore na temelju okvirnog sporazuma, izvršen u cijelosti ili navod da je ugovor raskinut prije isteka roka na koji je zaključen te ukupni isplaćeni iznos ugovaratelju s porezom na dodanu vrijednost na temelju zaključenog ugovora ili okvirnog sporazuma, uključujući ugovore na temelju okvirnog sporazuma.

Državni ured za reviziju nalaže planirati i provesti postupke jednostavne nabave u skladu s odredbama Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave. Nadalje, nalaže u Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma unositi sve podatke propisane odredbama Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi.

- 3.2. *U vezi s nabavom motornog benzina i dizel goriva, Grad navodi da je odredbama Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave, koji je bio na snazi u 2018., propisano da se za nabave iznad 20.000,00 kn prikupljaju tri ponude, odnosno upit za dostavu ponude dostavlja se na adrese tri gospodarska subjekta. Nadalje, navodi da je tržište naftnih derivata uređeno posebnim propisima, odnosno cijena je uređena Pravilnikom o utvrđivanju najviših maloprodajnih cijena naftnih derivata te bi tijekom ugovornog razdoblja odstupala od ugovorene. Grad posjeduje kartice gospodarskog subjekta na temelju kojih može točiti gorivo na benzinskim postajama bilo gdje na području Republike Hrvatske. Spomenuti subjekt određen je zbog praktičnosti i uštede s obzirom da drugi gospodarski subjekti nisu prisutni svojom mrežom postaja ili su prisutni u manjem broju na području grada i Republike Hrvatske.*

Odabir drugog gospodarskog subjekta zahtijevao bi prelaženje većih udaljenosti za kupovinu goriva i odabir drugih smjerova putovanja, što bi dovelo do većih troškova te otežalo planiranje i ostvarenje putovanja. U vezi s nabavom uredskog materijala, Grad navodi da uredski materijal nabavlja od gospodarskog subjekta putem narudžbenica za svaku pojedinu narudžbu. Nadalje, navodi da, prema analizi tržišta, navedeni subjekt jedini posjeduje specijaliziranu trgovinu uredskim materijalom te Grad nije dostavio upit drugim gospodarskim subjektima. S obzirom da je uredski materijal neophodan za svakodnevno i normalno poslovanje te da je brza isporuka ključna za normalno odvijanje procesa, zaključenje ugovora s dobavljačima izvan područja grada otežalo bi svakodnevno poslovanje, odnosno isporuke ne bi bile izvršene u potrebnom vremenu. Također, navodi da je teško predvidjeti točne godišnje potrebe uredskog materijala te ih planirati i nabaviti za planirano razdoblje. U vezi s nabavom usluga osiguranja, Grad navodi da je u veljači 2013. zaključio ugovor o posredovanju u osiguranju na rok pet godina. Nakon raskida ugovora, Grad je u srpnju 2016. od osiguravajućeg društva zatražio ponude za osiguranje imovine u vlasništvu Grada te je osiguravajućem društvu dostavio zatraženu dokumentaciju potrebnu za izradu ponude. Osiguravajuće društvo do studenog 2016. nije dostavilo ponudu te je Grad zatražio dostavu ponuda za osiguranje imovine od agencije za zastupanje u osiguranju. Agencija je u studenom 2016. Gradu dostavila ponudu osiguravajućeg društva za osiguranje imovine te su zaključene police osiguranja s osiguravajućim društvom kao jedinim ponuditeljem. Police osiguranja zaključene su na godinu dana te su produžene zbog povoljno ugovorene premije osiguranja i uspješne poslovne suradnje. Također, Grad navodi da osiguravajuća društva, pri produljenju važenja police osiguranja, postojećim poslovnim partnerima odobravaju dodatne popuste te su time ostvarene dodatne uštede sredstava, što ne bi bilo moguće kod čestih promjena pružatelja usluga osiguranja. Grad navodi da će, u cilju racionalnijeg trošenja javnih sredstava, uskladiti odredbe Pravilnika o provođenju postupaka jednostavne nabave na način da za nabavu motornog benzina i dizel goriva, uredskog materijala i usluge osiguranja neće biti potrebno dostaviti upite za dostavu ponude na adrese tri gospodarska subjekta.

U vezi s obveznim sadržajem registra ugovora, Grad navodi da je registar ugovora redovito ažuriran. Također, navodi da podaci o izvršenju za sve ugovore nisu uneseni u registar ugovora s obzirom da neki ugovori nisu do kraja izvršeni te će potrebne podatke unijeti u registar ugovora po izvršenju svakog ugovora.